

Martin Bahulík

DESÁTÝ RYTÍŘ

DESÁTÝ RYTÍŘ

Martin Bahulík

PŘEDMLUVA

Drahý čtenáři, dostává se ti do ruky třetí kniha pojednávající o životě a dobrodružstvích kněze, jenž celý svůj život zasvětil Bohu. Ne, není třeba se bát. Nebudeš na dalších stránkách číst učená pojednání o víře, či životopis světce. Hrdina naší knihy prožívá dobrodružství, která rozhodně nepatří mezi běžná pro válečníky, rytíře, prostý lid a už vůbec ne pro muže, kteří svůj život spojili s vírou v Boha.

Náš hrdina léta odolával citům vůči schovance, která mu pomáhala s chodem domácnosti a celé fary. Když se rozhodl, že ji projeví svou lásku, zasáhla prozřetelnost (nutno říci, že velmi krutě) a Lucie, jak se ta krásná a usměvavá žena jmenovala, přišla o život při pátrání po nebezpečném vrahovi.

V den, kdy toho vraha hrdina naší knihy dopadl, se stal kněz nejrespektovanějším vyšetřovatelem v království a ještě mnohokrát dostal příležitost projevit své nadání a cit pro odhalování zločinu.

Ať už se jednalo o podivuhodný případ v klášteře v Teplé, kterému místí lidé během několika nekonečných dnů, kdy umíral jeden mnich za druhým, začali přezdívat Klášter smrti, či během vyšetřování smrti mladé kuchařky na královském hradě.

A tento poslední případ našeho hrdiny odhalil i jeho další stránku, která možná do té doby nebyla známa. Za záchranu člověka se vzdal pohodlí a tepla farního života a vydal se společně s vojsky první křížové výpravy do Svaté země. Věděl, když přislíbil svou účast na

této kruciátě, že se nemusí dožít ani konce této náročné, mnoho měsíců trvající pouti do zámoří. Věděl, že se nebude moci dál ohánět jen svým dřevěným křížem a že boj modlitbami proti hordám bezvěrců mu bude k ničemu.

Cestou se naučil základy boje s mečem. Později pod svým novým oděvem začal nosit kroužkovou zbroj. Tu mu věnoval jeden rytíř, kterému ve sklepeních pod chrámem Božího hrobu v Jeruzalémě zachránil život. Ten rytíř se jmenoval Hugo z Payen a stal se, společně s osmi dalšími členy jeho malé družiny statečně bojující za práva křesťanského světa, přítelem našeho hrdiny.

Vyslechněte si tedy příběh, který se odehrál v dobách, kdy se začal rodit jeden z nejmocnějších rytířských řádů, jaký kdy byl...

PROLOG

Jeruzalém, 1104

Muž oděný v bílém varkoči s červeným křížem na prsou se posadil na prostou dřevěnou lavici u stolu ve své jizbě. Zapálil knot svíce a napil se ze zdobeného stříbrného poháru. Čistá, chladivá voda ve světle svíčky házela na kamennou stěnu místnosti třpytivé odlesky tvořící obrazce hvězd z nočního nebe, které šlo vidět z okna.

Muž uchopil do ruky brk, namočil jej do připraveného inkoustu. Z hromádky pečlivě poskládaných pergamenů v rohu stolu vzal jeden list a začal psát....

Drahý Otče. Odpusť mi všechny mé hříchy a vzpomínej na mě v dobrém. Víím, že uslyšíš, že jsem byl špatný křesťan, bezvěrec a asi i uctívač d'ábla. To vše jen pro mou touhu poznávat, objevovat a říkat pravdu. Vždyť mě znáš. Odpusť mou slabost vzdát se všeho pro jednu nevinnou dívku, kterou jsem už kdysi ztratil ve vesnici.

Čtyři roky. Tak dlouho jsem žil v Jeruzalémě. Ve Svatém městě, které jsem společně s mnoha statečnými bojovníky ze všech koutů křesťanského světa v létě 1099 konečně dobyl. Ve městě prolitém krví křesťanů a bezvěrců modlících se k Alláhovi. Je čas na návrat. Po letech práce pro rád, jsem dosáhl svého cíle. Zanechávám zde, na místě, kde podrobuji svoji víru těžké zkoušce, tento pergamen.

Ani nevím, kde pořádně začít. Snad mé myšlenky nebudou příliš chaotické. Ber je Otče, jako výpověď starého muže, který touží po klidu a

míru. Klid a mír se mu však stále nedostává. I přes to, že jeho současným domovem je země zaslíbená a nejposvátnější město světa.

Snad tě mé psaní neunaví příliš brzy. Nemohu začít od konce. Nerozuměl bys mi. Odvyprávím ti vše, co si má paměť protkaná nejednou bolestí, ještě pamatuje. Netěš se na veselé historky. Vždyť tyto stránky píše kněz, jenž vzal do ruky meč a prožil nejslavnější bitvy proti bezvěrcům, jaké křesťanský svět zná.

Jeruzalém pod dusotem koní statečných rytířů, neutuchajících salvách šípů lučištníků a kamení mířících na mohutné hradby tohoto posvátného města díky statečnosti křižáckých vojsk padl. Muslimský svět se zhroutil. Muselo to tak být, protože Bůh tomu chce! Ano. Deus vult- tímto heslem jsme se prodírali společně s mnoha statečnými bojovníky i lidmi utíkajícími před spravedlností do této bitvy, o které se bude ještě po staletí vyprávět.

Vlna nadšení po prolomení hradeb byla obrovská. Rychle však, alespoň ze mne, opadla. Když jsem uviděl to šílené drancování domů, vraždění žen, dětí i mužů a vypalování chrámů, zmocnila se mě touha po návratu do rodné země a žití poklidného života mezi mnichy nějakého opatství.

Dal jsem však slib, který se nedal jen tak zrušit. Vlastně dal. Avšak má čest mi to nedovolovala. Ten slib mě v této krásné zemi uvěznil na dlouhé tři roky, během kterých jsem pomáhal utvořit rytířský řád, o kterém se bude ještě dlouhá léta mluvit. Až jednou uvidíš muže v bílém s červeným křížem na prsou, věř, že i já jsem byl jedním z těch cnostných rytířů. A také se vši pokorou a žádostí o odpuštění přiznávám, že jsem se během této doby stal nelítostným válečníkem. Válečníkem, který ve jménu Božím ztratil svou víru. Dovol mi tedy, drahý otče, předložit ti příběh, jenž začal před lety v českých zemích a který skončí zde, v zámoří, jak Svatou zemi celá Evropa

nazývá. Za pár chvil se vydám na mou poslední cestu. Bez strachu. Bez zášti.

Zde, ve své prosté cele uvnitř chrámu, kde jsme našli s mými přáteli po vyhrané bitvě útočiště, se smíruji s Bohem i osudem, který mi i zde, připravil mnohá krutá a nečekaná překvapení. Dovol mi předložit ti mé paměti a naposledy zavzpomínat na vše, co jsem ve svém ubohém životě prožil.

PRVNÍ KAPITOLA

Muž odložil na okamžik brk a natáhl se po číši s vodou, aby ovlážil alespoň trochu své suché rty. Jeho zesláblá ruka držící blahodárnou tekutinu svíčku málem převrhla. Světlo svíce plápolající ve vzniklém vánku kreslilo na kamenné zdi jeho jizby zvláštní obrazce ze stínů věcí, které byly položeny na nevelkém dubovém stole. Muž mezi prsty pozoroval ten výjev přes zamlžené oči a najednou se jakoby opět ponořil do snu. Místnost náhle ozářilo jasné světlo, které pohltilo vše, co zavazelo ve výhledu na stíny hrající si po zdi. Stíny se přetvořily ve výjev, který muž znal z obrazů namalovaných svou mladou chráněnkou v kostele, kde kdysi sloužil. Majestátní věž kostela ční se nad hlubokými lesy. Krásný pohled na západ slunce nad jeho vesnicí. A pohybující se postava jdoucí po pěšině ke kostelu. Poznával sebe.

Nevěděl, zda ten sen trval hodinu nebo vteřinu, ale jak rychle se zjevil, tak rychle se rozplynul. Místnost opět potemněla do barev noci a knot svíce proměnil plamen, který zhasl v návalu větru, v štiplavý dým. Muž zamával rukou a dým se rozplynul. I přesto se mu na okamžik zdálo, že ve stínech spatřil hrob a kříž. Poznával svůj kreví psaný rukopis a symbol srdce. Byla to jen malá chvilka hry stínů a světél jdoucích skrz nevelké okno místnosti. Byl si však naprosto jistý tím, co viděl.

Čerstvě udělaný hrob uložený pod oknem, z kterého si Lucie ráda prozpěvovala. Velký bílý kříž vyrobený z lipového dřeva ční nad

všechny ostatní. Hromada čerstvých květin. Jako by se vrátil v čase. Muž se rychle napil další vody a snažil se zapudit bolavé vzpomínky. Utřel si zavlhlé oči a připravoval se pokračovat v psaní dopisu.

„Brzy se opět shledáme,“ pronesl tiše do místnosti.

Byl jsem tenkrát společně s několika rytíři vybrán jako přepadová jednotka. Možná se divíš, jak se prostý kněz mohl stát členem přepadové jednotky, ale pochop, že každý, kdo se vzepřel rozkazům, byl považován za zrádce. Se všemi následky.

Viděl jsem mnoho hochů, kteří měli v očích strach, když se měli vrhnout na hordy nepřátel. Viděl jsem mnoho mužů odmítající uposlechnout rozkaz odjet vstříc jisté smrti. Možná doufali v milost. Té se však na bitevním poli rozdává pramálo. Neměl jsem tenkrát moc na výběr. Buď pokleknu, vezmu do ruky kříž a se rty odříkávající poslední modlitbu mého života, budu s'tat, nebo si pod svou kněžskou kutnu dám kroužkovou zbroj a do ruky uchopím meč.

Vezmeš-li v úvahu, že celý život jsem byl oděn v hrubém rouchu, který vážil méně než deset hřiven, jistě pochopíš mé rozčarování, když jsem na těle ucítil poprvé chladivé železo mé kroužkové zbroje vážící téměř čtyřicet liber. S pokorou přiznávám, že prvních pár dní bylo hodně bolavých. Ostatně válka, jak jsem ji poznal, bolí vždycky. Nepovažuj mou zповěď za ubohé či malicherné nařikání. Prostě jen konstatuji fakta.

Nebyl jsem zrozen pro boj ani pro válečná tažení. Přesto má přítomnost změnila osudy dějin.

Při náročné mnohaměsíční cestě, kdy spousta z členů výpravy zahynula hladem, zimou, teplem či vyčerpáním, jsem se seznámil s jistým Hugem.

Byl to cnostný a bohobojný rytíř, který mi předával své bojové zkušenosti a já, na jeho přání, jsem se stal jeho osobním důvěrníkem a učitelem ve věci víry.

Naše rozpravy při večerním ohni se mnohdy protáhly až do rána. Zatímco většina ležení se oddávala hrátkám s kurtizánami, opíjením či utrácení majetku ve vrhcábech, my jsme trávili čas v jeho stanu a rozmlouvali o Bohu a poslání, které nám dal. Dlouhé hodiny jsme si ospravedlňovali naše činy na bitevních polích a snažili se udržovat čím dál slaběji hořící plamen naší víry.

Přiblížil se den, kdy jsme se ocitli tváří v tvář obráncům Jeruzaléma. Den, kdy se naše přátelství změnilo na nepřekonatelné životní pouto. Až do hořkého konce.

„Za úsvitu vyrážíme. Naším cílem bude oslabit levou hradní věž a zbavit se lukostřelců na hradbách,“ řekl mi toho večera, když se vrátil z jednání ve velitelském stanu, do kterého jsem já, jakožto prostý mnich, neměl nárok vstoupit. Neboť mnich nemá o válečné taktice žádné povědomí a byl by pouze rušivým elementem při důležitých taktických rozhodnutích (Jak pravil jeden z velitelů). To neplatilo pro naše bratrstvo. Bratři jsme si začali říkat někdy během prvních bojů na cestě k Jeruzalému. Bylo to vzhledem ke komplikované výslovnosti některých přátel jednodušší. Mezi bratry jsem byl, díky Hugovi, rovnoprávným členem. Při studování bitevní taktiky se celá naše skupina čítající deset mužů vášnivě předháněla v nápadech, jak důležitý opěrný bod nepřátelské obrany zničit, dobít či alespoň oslabit. Každý věděl, že může přijít o život.

Udatní válečníci to však nedávali najevo. Já však tušil, že za siláckými řečmi se skrývá strach o život. Přiznávám, že i já, přes všechnu moji tehdejší

víru v Boha, jsem cítil nepříjemné bušení u srdce a sucho v hrdle, když jsme pod rouškou tmy vyrazili k hradbám Jeruzaléma.

Hugova skupina, do které jsem patřil, mě přijala jako sobě rovného. Každý člen mohl říci svůj názor a navrhnout nějaké řešení. Ze začátku mým názorům rytíři příliš neholdovali, ale čas prožitý na bitevních polích dokázal otupit ostré hrany odlišných názorů a zaoblit je tak, že každá má věta byla podrobena diskusi. Většinou se však ukázala má neznalost boje a amatérský pohled na věc. Přesto nastal den, kdy se vše změnilo, a já začal požívat velké úcty mezi mými přáteli.

Ten den nastal právě při akci, kdy se nám podařilo zničit obranu Jeruzaléma.

Plížil jsem se společně s devíti bratry nepozorovaně k věži, která byla cílem naší mise. Bezmravná obloha nám dělala problémy, protože měsíc svítící vysoko nad našimi hlavami, dokonale ozařoval vše, co měl pod sebou. Museli jsme se maskovat, jak jen to šlo. Plazili jsme se po zemi mezi pískem a vyhledávali stín palem. Nakonec se nám podařilo dostat se až k hradbě.

Do ticha se rozléhal každý náš nádech a já se bál. Přiznávám se zcela bez jakéhokoliv obcházení skutečnosti, můj Otče. Bál jsem se každého zvuku vycházejícího z poza hradeb. Bál jsem se, že můj život skončí zde, pod strážní věží Jeruzaléma.

Jeden vedle druhého jsme byli nalepeni na zdi hradeb a sledovali obránce chodící po hradbách. Díky podnikaným útokům na druhé straně města byla zdejší posádka obránců malá a jejich obezřetnost téměř žádná. Díky Bohu.

„Postavíme věž a potichu se dostaneme nahoru,“ zašeptal Hugo- náš velitel.

Vůbec jsem netušil, co tím myslí, ale když se čtyři rytíři postavili pevně k hradbám a další tři vylezli na ně, bylo mi jasné, že tím Hugo myslel vytvořit lidský žebřík. Když se do třetího patra vyškrábal i Hugo s dalším mužem, natáhl ke mně ruku.

„Ted’ je to na tobě, musíš přes nás vyšplhat na hradby a pomoci nám nahoru,“ zašeptal a pevně svírajíc mé zápěstí, pomáhal mi vyšplhat přes dvě spodní patra rytířů až k němu.

„Ted’ mi stoupni na ramena!“ řekl a já se s podlamujícími koleny šplhal přes masu jeho svalnatého těla. Byl jsem u vrcholu hradeb. Stačilo se jen natáhnout a vyškrábat přes cimbuří. Nic však nemůže jít v životě tak snadno, jak si představujeme.

Homō putat, Deus mūtāt.

Když už jsem se držel pevného kamene tvořící zed’ hradeb a chystal se vyšplhat dovnitř, začaly se přibližovat kroky strážného. V poslední chvíli jsem se pustil. Natolik nešťastně, že jsem málem spadl z Hugových ramen na zem. Při mém zavravorání mi z úst vyšel hlasitý jek. Hugo mě chytil pevně v bocích a opřel mě k hradbám. Přimáčkl jsem se, co nejvíc to šlo. Nastalo hrobové ticho narušující pouze vzdálený zvuk bitevní vřavy. Kroky strážného se vrátily. Zády přilepený ke zdi jsem opatrně nahmatl dýku.

Čas se mi v momentě, kdy se strážný naklonil nad hradby a spatřil mě, strašně zpomalil. Jakmile se naše pohledy střetly, v pudu sebezáchovy jsem vymrštil ruku s dýkou ve směru, kde jsem viděl obráncovu hlavu. Pamatuji si dodnes ten výraz v jeho tváři, když mu ostří projelo pod bradou a skončilo uvnitř jeho lebky. Přepadl přes hradbu do měkkého písku bez jediného výkřiku. Já byl celý od jeho teplé krve, která stříkala z rány během těch několika vteřin, kdy jsem vytahoval dýku z jeho těla.